

הרב גורן – רב צבאי ראשי במלחמת העצמאות

בזמן מלחמת העצמאות שירתתי כלוחם בירושלים. נתנו לי רובה, והיתה לי עמדה קבועה בשכונת קטמון שממנה הייתי צולף לכיוון העמדות הערביות.

יום אחד ביקשו ממני הרבנים הראשיים לישראל, הרב הרצוג והרב עוזיאל, להיפגש עימם. בפגישה הם דיברו איתי על כך שהצבא העברי זקוק לרב, שיסדר את כל עניני הדת בצבא. אמרתי להם שאינני מוכן, כי כעת אני מעדיף להיות בתפקיד של הגנת ירושלים, ושימצאו מישהו אחר. אחר-כך נפגשו איתי פעם נוספת, ואמרו לי שחג הפסח מתקרב, ואין מי שידאג לכל העניינים. לבסוף הסכמתי.

במהלך חג הפסח היה צריך להיות מבצע צבאי לכיבוש קטמון מידי הערבים. היו לוחמים בעיר שהתארגנו למבצע. באותה עת היה מצור על ירושלים, ולא היו מספיק מצות גם לחיילים וגם לכל האזרחים. היה מי שאמר שצריך לתת את המצות לאזרחים הדתיים. הני הזדעזעתי מכך: לאחר 2000 שנה יש לנו צבא יהודי, ובחג הפסח חיילים יוצאים לשחרר חלקים מירושלים, ואנחנו ניתן להם לאכול חמץ?! דאגתי שלחיילים, גם הלא-דתיים, תהיינה מצות לאכילה.

יום שישי אחד הגיע אלי מפקד הצבא בירושלים, האלוף דוד שאלתיאל, ואמר לי: קיבלנו ידיעה שהצבא הירדני עומד לפלוש לירושלים מחר בשעה 11 בבוקר. אין לנו כלי נשק בעיר לעצור את הטנקים שלהם, והדרך היחידה היא לחפור תעלות בכבישים שבהם הם יכולים לעבור. החפירה חייבת להתבצע בליל שבת, כי ביום יש הפגזות רבות. הבעיה היא שכל החיילים מגוייסים בעמדות, והיחידים שיכולים לעזור הם תלמידי הישיבות שאינם מגוייסים. לך ותשכנע אותם שיבואו לחפור את התעלות בליל שבת.

הלכתי לרב הראשי, הרב יצחק הרצוג, והוא כתב מכתב לתלמידי הישיבות. עברתי בישיבות, הסברתי להם שיש צורך דחוף של פיקוח נפש לכל תושבי ירושלים שהם יבואו לחפור, ושזה מותר בשבת כי פיקוח נפש דוחה שבת. הראיתי להם גם את המכתב של הרב הראשי. היו מקומות שבהם בכיתי ממש, ואמרתי לבחורים שכל מי שיבוא לחפור לא מחלל את השבת אלא מקדש אותה בהצלת חייהם של אלפי יהודים.

בסופו של דבר באו לחפור כאלף בחורים. הם חפרו במרץ, והספיקו לחפור כמה תעלות בכל האיזור שמשם היו צפויים לבוא הטנקים. בשעה 11 בבוקר 13 טנקים התקרבו, וממש ראיתי איך שלושה טנקים נופלים לתעלות שחפרו תלמידי הישיבות. שאר הטנקים הסתובבו וברחו, וירושלים ניצלה בחסדי ה'.

תפזורת בנושא הרב שלמה גורן –רב צבאי ראשי במלחמת העצמאות

ט	ב	מ	ק	ד	ש	ט	ג	ו	פ	מ	י
י	ה	ס	ז	ר	א	ו	ח	פ	ת	צ	ע
ע	ו	ר	ק	ש	צ	ת	צ	ל	ס	ב	ה
כ	פ	ט	ב	ר	ס	י	ו	צ	כ	ח	י
ט	ת	צ	ה	ע	ב	ד	ש	ט	ר	נ	ק
מ	נ	ב	מ	ה	ו	ת	פ	י	ד	ר	ב
נ	ר	ק	ת	צ	ו	ז	ר	ר	ב	כ	ס
ה	נ	ה	י	צ	ה	ב	י	ק	א	ו	ז
א	ט	ק	מ	מ	נ	ה	כ	א	ט	ש	ת
פ	י	ק	ו	ח	נ	פ	ש	ג	ל	מ	צ
ת	צ	מ	ט	א	ר	ק	ב	ג	ד	ס	י
ל	ח	פ	ו	ר	ת	ע	ל	ו	ת	צ	מ

הגדרות:

תפקידו של הרב גורן בהתחלה		כלי הרכב המסוכנים של התוקפים	
הרבנים הראשיים ששכנעו את הרב גורן להיות רב צבאי ראשי		מה היה צריך לעשות כדי לעצור את ההתקפה	
החג שבו צריך היה להתקיים מבצע צבאי		הרג גורן פנה אל תלמידי ה-	
הרב גורן דאג שהחיילים יקבלו -		הרב גורן הסביר להם שמותר, מפני שזהו -	
הצבא שעמד לפלוש לירושלים		הרב גורן הסביר, שמי שדואג להציל	

	נפשות בשבת לא מחלל אותה אלא-		
--	---------------------------------	--	--